

חלי לבנה

שלמים

ריקודי-עם על כיסאות גלגלים - חלום המתגשם

כשנכנסתי לאולם, כולם כבר רקדו. זוגות-זוגות נפרשו בכל מרחב האולם. מקצה לקצה. עמדתי במקומי והבטתי על הזוגות הרוקדים. כל זוג נראה בעיניי כחלק אחד ושלם, כאילו נולדו יחד, רוקדים. ברקע התנגן השיר: "אהבה כזו" בביצועה של הזמרת **זהבה בן**. האולם היה גדול ומלא אור לבן והריצפה עשויה פרקט נוח לריקוד. "אהבה כזו כבר לא מוצאים..." שרה זהבה. עיניי נתפסו בזוג שרקד קרוב אליי. ידו הימנית אחזה בידה השמאלית והוא סובב אותה במעגל פנימי ומסחרר, מעגל שהיה רק של שניהם, ואף אחד לא יכול היה להיכנס ביניהם. הוא המשיך ופסע סביבה אט אט והיא שטה ועקבה אחר צעדיו בקפידה, הביטה בו מעלה והוא גבוה כל כך. הוא החזיר לה חיוך רחב עד לפסיעה האחרונה של הריקוד, עד שהזמרת חתמה במילותיה: "אין יום אחד שיעבור בלי שאחשוב עליך..."

לא, כיסא הברזל שעטף את גופה, לא הפריע אפילו במעט, לזוג היפה הרוקד. גלגלי המתכת כלל לא היוו מכשול לרגליו של אותו רקדן גבוה. הוא כבר ידע את כל מה שצריך לעשות. הוא ידע כיצד לאחוז בידה, לסובב אותה, למשוך אותה אליו או ממנו והלאה. הוא היה מומחה לדמות שלה, והיא היתה לו - עוגן.

כרמלה לרנר

כרמלה לרנר (רוקדת שנים):

בגיל חמישה חודשים חליתי בפוליו. הוריי לקחו אותי לטיפול פיזיותרפיה רבים בבית החולים "הדסה" בירושלים, ושם הצליחו להביא את הגוף שלי למצב שהרגל השמאלית שלי מתפקדת והיא הרגל החזקה, וכילדה, הצלחתי אפילו לרוץ. לצערי, עם השנים, הכל הפך קשה יותר. הרגל השמאלית הבריאה נחלשה, נאלצו להחליף לי את אגן הירכיים ולבסוף ישבתי על כיסא גלגלים.

אני לא מוותרת כל כך בקלות. חייתי את חיי כאדם רגיל ובריא. במקצועי, אני הנדסאית חשמל, עבדתי בחברת "אלתא" באשדוד, בחברת "אל אופ" ועוד. קיבלתי אפילו פרס

עמדתי במקומי והבטתי על הזוגות הרוקדים. כל זוג נראה בעיניי כחלק אחד ושלם, כאילו נולדו יחד, רוקדים.

"עובדת מצטיינת". אחר כך יצאתי לפנסיה, ובאחד הימים כשצפיתי בטלוויזיה, ראיתי רקדנית הרוקדת על כיסא גלגלים ואמרתי לעצמי: גם אני רוצה להיות כמוה. שמעתי שיש חוגי ריקודים ליושבים, קניתי כיסא שמתאים לכך, והיום אני רקדנית מאוד טובה ופעילה. לפני כ-15 שנים עברתי קורס מדריכים, ועד היום אני מדריכה יחד עם ציפי אתירם בחוגים שלנו בראשון לציון וברחובות.

החוגים מקנים אושר עבורי, חיים, שמחה. זה ממלא אותי, את הנפש שלי. במהלך היום אני עושה את כל הסידורים שיש לי, ובערב אני יוצאת לרקוד.

בנוסף לחוגים, אני רוקדת בלהקות מחול על גלגלים. אנחנו יוצאים להופעות בחו"ל. היינו בארה"ב, בברזיל ובטורקיה, מופיעים בפסטיבלים רבים וזה נהדר.

במסגרת המופע שלנו, יש לי סולו על הבמה לבד, אבל לצערי נפלתי בבית לפני כחודש ושברתי את הכתף. גם עכשיו אני לא מוותרת לרגע. אני עושה בבית החולים המון פיזיותרפיה, ורק מחכה לרגע שבו אוכל לחזור לכל הפעילות שלי בחוגים ובלהקות.

אמנם הרגליים לא פעילות, אבל הידיים והראש עובדים, יש לי זיכרון מצוין ואני נהנית. אחרי כל הרקדה יש בגופי אדרנלין גבוה, ואני לא מצליחה לישון מרוב אופוריה. כיף לי והלוואי שרק אוכל לרקוד כל חיי.

ציפי ועדי אתירם, נשואים מ-1973, שלושה ילדים וארבעה נכדים, מדריכי ריקודי עם לאוכלוסייה בעלת צרכים מיוחדים, מרקידים ומדריכים כבר עשרים שנה את הקבוצות הללו ועושים זאת באהבה ענקית ולב פתוח ומכיל.

עדי מספר:

הדרכת ריקודי עם במשך שנים. יום אחד התארחתי בחוג של **אורלי באור** ז"ל בראשון לציון, שהדריכה ריקודים לאוכלוסייה בעלת צרכים מיוחדים, כוריאוגרפית ומנחת קורסים למדריכים בתחום זה.

כשהגעתי לאולם, ראיתי שם את הזוגות הרוקדים. אחד הזוגות תפס את עיני במיוחד. הרקדן היה העומד ולצידו רקדנית היושבת על כיסא גלגלים. האופן בו הם היו מסונכרנים בריקוד והסתדרו ביניהם על הרחבה, הפליא אותי. זה היה נראה כה טבעי וזורם.

ציפי ועדי אתירם

תנועותיהם היו מתואמות לגמרי, כאילו רקדו כל חייהם יחד. היה שם זוג נוסף, שהיושב היה קטוע רגליים על כיסא גלגלים, אבל נדמה היה לי באותם הרגעים שהוא המאושר באדם. הוא חיך לאורך כל הערב, והגוף שלו, שעל פניו אינו "שלם", היה רק מעטפת לנפש המאוד שלמה שלו, מלאת השמחה. זה משך אותי. לא יכולתי להפסיק להביט בהם לאורך הערב. רציתי גם. רציתי ללמוד ולהיות מדריך לחוג כזה, שיש בו אנשים היושבים על כיסא גלגלים ולצידם רוקדים עומדים.

בשנת 2004 נרשמתי לקורס של **אורלי באור** ז"ל וגלית חיים כהן. "קורס הדרכה לבעלי צרכים מיוחדים". אחרי שסיימתי את הקורס, הגעתי לאותו חוג בראשון לציון כדי לעבור שם את ההתמחות. הייתי בן הזוג של אחת הרוקדות היושבות. בנוסף לכך, עברתי הכשרה לכוריאוגרפיה בהדרכתו של הכוריאוגרף **שלמה ממון**, וכן, הכשרה להדרכת ילדים בגיל הרך ובבתי הספר בהדרכתו של **ד"ר לוי ברגיל**.

בשנת 2005 החלטתי לפתוח חוג משלי לרוקדים על כיסאות גלגלים. חברתי **לשמוליק שובלי** (יו"ר סניף איל"ן ומנהל החוג לצרכים מיוחדים ברחובות) ולמדריכה **לאה הדדי** ופתחנו את החוג הראשון בנס ציונה. קיבלנו תקציב מראשי הערים של רחובות, נס ציונה ויבנה והחוג נקרא: רנ"י (ראשי התיבות של הערים הללו). גם ארגון איל"ן השתתף בחלק מסוים בתקציב. באותה התקופה, ציפי אשתי, היתה איתי יחד בכל ההרקדות. היא דאגה לכל הדברים שמסביב: הכיבוד, סידור האולם ושהכל ייערך כמו שצריך. במהלך הזמן, ציפי נכנסה גם ללב ליבה של ההרקדה ורקדה איתנו.

**כאן בחוג, כל
הרגשות נקיים
ויפים. יש אהבה
אמיתית, טהורה.
הרוקדים העומדים
מגיעים לכאן
בהתנדבות מלאה,
אבל מפיקים הנאה
וסיפוק יותר מכל
דבר אחר שהם
עושים בחיים.**

ציפי רקדנית נפלאה ואישה עם לב רחב, וכל אלה הם המצע הטוב ביותר כדי להדריך אנשים בעלי צרכים מיוחדים. על כן, בשנת 2010 עזבתי את החוג וציפי החליפה אותי. היום ציפי מדריכה את החוג ואני על תקן הדיג'יי...

היום, כשאני רואה את היושב על כיסא גלגלים, אני חפץ להראות לו שכולנו שווים ושכיסא הגלגלים אינו מהווה מכשול עבורו. אני מדריך באהבה גדולה, נהנה מכל רגע איתם וחווה הדדיות בין הרוקדים, ויש המון עזרה ותמיכה בקבוצה. ישנם זוגות שרקדו יחד והפכו עם הזמן לזוג בחיים, נוצרו גם קשרי חברות חזקים ויש רוקדים שלא יגיעו להרקדה אם בן הזוג שלהם לא מגיע. כאן בחוג, כל הרגשות נקיים ויפים. יש אהבה אמיתית, טהורה. הרוקדים העומדים מגיעים לכאן בהתנדבות מלאה, אבל מפיקים הנאה וסיפוק יותר מכל דבר אחר שהם עושים בחיים.

החברים מתבגרים ואנחנו רוצים שיבואו צעירים יותר. פנינו לכמה ראשי ערים במטרה להרחיב את הפעילות הזו. אנחנו אוהבים כל כך את התחום ואנחנו נמשיך בדרך הזו לתמיד.

ציפי:

כשעדי פתח לראשונה את החוג, באתי רק כדי לראות ולעזור לו עם כל הסידורים שצריך מסביב. יום אחד נכנסתי לרקוד עם רוקדת היושבת על כיסא גלגלים, ומאז התמכרתי לתחושה ולא יכולתי להפסיק. את הקורס עשיתי בשנת 2006 בגבעת וושינגטון אצל **עדנה קווה ואביבה אורי**. היום אני מדריכה בחוגי כיסאות גלגלים (יושבים-עומדים) ברחובות. בראשון לציון אני מדריכה חוג של אקיי"ם ובגן יבנה ובגדרה, אני מדריכה חוגים לנשים גמלאיות.

עבורי, לרקוד יחד עם היושבים על כיסא הגלגלים, הוא דבר מיוחד בחיי. יש כאן המון שמחה ותמיד רואים את החיוך על הפנים.

לעיתים קרובות יש צורך להסב ריקודים, כך שיתאימו במדויק לרוקד העומד וכן ליושב. אני ועדי הסבנו עשרות ריקודים והתאמנו אותם לקבוצות שלנו בהתאם לצרכים. לא כל צעד יכול להתאים ולכן יש לשנותו בהתאם. אנחנו לא רואים זאת כמגבלה כלל. זוהי התאמה למה שקיים. רוב רובם של הריקודים הם ריקודי זוגות.

שמואל (שמוליק) שובלי:

כשהרוקד העומד מגיע להתנדב אצלנו בחוג, הוא נהנה פעמיים: הן מעצם הריקוד והן מכך שהיושב על כיסא הגלגלים מחייך וקשוב אליו לאורך כל הריקוד. יש בזה סיפוק אדיר. רוב הנכים בחוג הם נכים בעקבות מחלת הפוליו, שהייתה נפוצה בשנות החמישים והשישים. בעבר לא היו חוגים מסוג זה. גם אני, כיושב על כיסא גלגלים, מעולם לא רקדתי כשהייתי צעיר. ואז קרה מהפך. לפני כשלושים שנה, נפתחו חוגים עבורנו וזה הקנה עבורי כל כך הרבה אושר. מי שיושב על הכיסא חש את אותן תחושות גבוהות בנפש שמרגיש העומד. אין שוני. הנפש שלנו, היא זו שרוקדת. כשאני

שמואל (שמוליק) שובלי

רוקד ומולי בת זוגי, הרקדנית העומדת, נדמה לי שאני ממש מרגיש את רגליה. אני מביט בתנועותיה וכאילו אני הוא זה שמבצע אותן.

בשנת 2004, עדי הגיע אליי ואמר: "שמוליק, בוא נפתח יחד חוג ריקודים לנכים". חוג כזה כבר היה קיים מספר שנים בראשון לציון ועדי רצה לפתוח חוג גם ברחובות. התכנסנו לעניין: עדי, אני ולאה הדדי ופתחנו יחד את החוג.

ציפי, שהייתה איתנו תמיד, החליפה את עדי אחרי מספר שנים. היה חשוב בעיניי לתת מענה לתושבי רחובות וכן לתושבי נס ציונה, ולשמחתנו הרבה, הצטרפו נכים רבים מהאזור ששמעו בפעם הראשונה על חוג שכזה. אני זוכר שהפקנו פלאיירים שעל גביהם פרסום החוג, והסתובבנו בחוגים הרגילים של ריקודי העם על מנת לגייס לשורותינו מתנדבים שירקדו כעומדים. ההיענות היתה נפלאה.

היום, אנחנו עורכים פעם בשנה קרנבל פורים ארצי. אנחנו מתארחים בכל פעם אצל מרקיד אחר. היינו כבר אצל רפי זיו, איציק בן דהן, איתן טביב, תמיר שלו ועוד רבים וטובים.

בנוסף, אנחנו רוקדים ומרקידים בכרמיאל בכל שנה. הקבוצה שלנו רוקדת במרכז האולם, והרוקדים הפוקדים את החוגים הרגילים רוקדים מסביבנו, בכל המעטפת. המראה ממעוף הציפור הוא כל כך מרגש ויפה. זה נראה מלמעלה כמו פרח צבעוני שנפתח.

כרמל צדקה (האיש הטכני של החוג, אחראי התקציבים לחוג):

בעבר עבדתי בתחום המכניקה בחברת אל-אופ, השייכת לחברת אלביט. למדתי שם המון. עצם היותי יושב על כיסא גלגלים לא עצר אותי מלהתקדם בחיים. בשנת 2012 יצאתי לפנסיה והגעתי לראות את החוג. אני ושמוליק שובלי חברים טובים עוד מהתקופה שהיינו ילדים באותה הקייטנה. כשהגעתי לחוג לראשונה, התאהבתי באנשים שהגיעו אלי, התאהבתי בתחושות שהם גרמו לי להרגיש. ראיתי רק אור וטוב. החלטתי שאני נשאר לעבוד בחוג כמתקן כיסאות הגלגלים של הרוקדים. יש לנו כמות גדולה של כיסאות גלגלים המתאימים לריקוד, ואני דואג לתקן ולהתאים אותם לרוקד היושב. אני כאן בהתנדבות ואני מאושר מכך. אני רוקד בחוג ונהנה מאוד.

כרמל צדקה

עדי:

בסיכומי של דבר, יש לי חלום. השאיפה שלי היא שתחום החוגים המיועדים לאוכלוסיות בעלות צרכים מיוחדים, יתפתח, יגדל ויתעצם. צריך שיהיה מענה מתאים בכל אזור בארץ. אנחנו עוברים בישראל כרגע תקופה מאוד מורכבת. יש המון חיילים פצועים, קטועי גפיים. אני מאמין שחלק מהשיקום צריך להכיל גם מקום שהנפש והגוף יחד יבואו לידי ביטוי. המוזיקה, צעדי הריקוד המותאמים והגיבוש החברתי, יכולים לתרום להחלמה ריגשית וקבלה עצמית של הפצועים. צריך שתהיה יותר מודעות לתחום שלנו, אנחנו באמת יכולים לעזור.

יש המון חיילים
פצועים, קטועי
גפיים. אני מאמין
שחלק מהשיקום
צריך להכיל גם מקום
שהנפש והגוף יחד
יבואו לידי ביטוי.